

ՄԻԻԹԱՍԼԼԻԳ ՆԱԶԷԹԱ

10 ФЕВР. 1873

ԱՍԻԹԱՆԷ 10 ՓԵՏՐՎԱՐ

[illegible]

“ Զիյառէ թէէսիւֆէ պարս օլաճագ մատտէ Սսիթանէտէ ալէԼ խոստուս Էրմէնիէրին աբ ա հեճապան աբ վէ պէրէ Դեղմաթի ֆըրէաբ Դըբ քի սըյըզըղը վէ ճէպպարըզը ալաթ էսինէրէք, Դահեղ վէ ֆէրաշէ շէմէթիւրինա սատըզ զալան ճէմ էտէրէթի իւլէթի էզիպ չըղնամայա ճիւրաթ իթմէքտէ տիրէր: Սաթի գաթօլիք իսմի ալթընտա սիւրէրլէնէրէք կէրէք Դահեղ հե-

(1) Միւէլիֆ գաթօլիքէրին հալածանքներն աւան
դորդար, պոլյուսա «գուրտուն գուզուլարտան»
գորգմասրնա պէյնզէր .

Կէօրմէք վէ նէ տէ խոստովանանք օլմագ խոստովանի գալու վէ իճրա խոստովանէ. յէճէքլէրինի իֆատէ իթմիլէր իսէ տէ, պու ընֆաղի, էլան մերգումէլէրին պաղը աղբարալաղը թէշֆիլի իլէ իքիտէ պիրտէ իճպարտէն ֆարիղ օլմամագտա տըր:

Պու նէ աճայիլ հալ տըր: Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ պա իրատէի Շէհրիարի սերպէմթի իճէհէպ ումումէն հէր քէտէ իհսան ու ինայէթ պուլուլուլու զու հալտէ, նասըլ օլապիլիքի քի պու բու հէղ իճպարէ գալըղը պ տէվէթին նիղա մընը տախի սայմամայա ճիւղաթ իթմէք տէ տըր:

Ելէր Մուսէս բահիլ պիր տահա պու կիպի ճէպրի իթթիհաս իտէր իտէ, պիլին քի հիւքիւմէթ ճէ հագղընտան կէլինէճէք տըր, Պիլին քի գալթօլիքլէրին ընֆաղիլէր իլէ հիլ պիր ալըպ վէլէճէք յի եօգ տուր: Աֆօրօղլու բաթրիքթանը մաղլար, բանաղընալ բաբալլարը ճէրհ իտէլէր, էօլիւմիւ միւրաճճաճ թուլթար ինթէքիմ մէզէպլէրինի միւնքիր կէլմէք վէսսէլամ:

«Բօմա սէօյլէտի տավա խիթամ պուլուտու»: (Սուրբ Օգոստինոս):

Տահա չօգ չէյ սէօյլէնէպիլիքի իտի, լաքին պու գատարը քեաֆի տըր:

Պէօլէ ալըգ պիր լիսանը աղնամայան անճագ Սլահըն պիր զաղէպլինտէն սօնրա սաֆատէրուլուղ իլլէթինէ չիֆա պուլուր:

«Վայ մարդոյն այնմիկ յայա ճեռն գայէ գայթակղութիւն» (գայթակղութիւն սէպէպ օլան քիլինին վայ հայինէ):

Ալլահ տախիմա էտաընը էտէր:

Եյ աղիղ քիլինէ պանա էօմիւր վէ. ըէն տէ թա պէշիքտէն պէնի պէսլէյիպ էյիլքլէրին իլէ էհեա իտէն տէ սէն սին: Ահ էլէր գալթիմ սէնի ունուտուր սա, էյէր մէղարա տէկին սէնի սէվմէզսէ լիսանըմ աօնուպ թէքէլլիւմէ գատըր օլմաըն վէ գօլում դուրուլուպ պէնի զաղէպլէրէք սէնին ինթիգամընը ալըն: (136 ընճը Սաղմոսուն չէրհի):

ՌէՅԱԶԸ ՄՈՎԱԼԵՍ ՐԱՀԻՊԻՆ ՊԻՐ ՀԱԼԻ

Վէնէտիկ թարիգաթընտան աֆօրօղլու Մուսէս բահիլին Պաթթիլիք մէզհէպի ալէյհինտէ պուլուլուլուլու չէօյլէ տուրսուն ճէպրէ տախի գըյամ իթմիլ օլմասը սօղլուսուն հէր քէսին թէէսիլֆինի միւնիւպ օլմուլ տուր: Ալէլէնլէրտէ մէրգումրահիլ սաչընտան սաղալընտան ութանմայարաղ Իսկիլտարտա միւթէմէքլին մէրհում Մ, Ս, քէրիմէլէրինի սըգըղտըրըպ պատաւաղընը կէօրմէյէ իճպար իթտիքտէն մատա ճէպրէն քէնտինէ խոստովանանք օլմալարընը տախի ըսրար իթմէտէ պուլուլունմուլ տուր: Մէրգումէլէր Պաթթիլիք պուլուլուլուլուլու ճիհէթի իլէ աֆօրօղլու բահիլի գալուլ իտէմէզ օլուլալարընը պալթ ու պէյան իտիպ նէ պատարաղընը

կէօրմէք վէ նէ տէ խոստովանանք օլմագ խոստովանի գալու վէ իճրա խոստովանէ. յէճէքլէրինի իֆատէ իթմիլէր իսէ տէ, պու ընֆաղի, էլան մերգումէլէրին պաղը աղբարալաղը թէշֆիլի իլէ իքիտէ պիրտէ իճպարտէն ֆարիղ օլմամագտա տըր:

Պու նէ աճայիլ հալ տըր: Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ պա իրատէի Շէհրիարի սերպէմթի իճէհէպ ումումէն հէր քէտէ իհսան ու ինայէթ պուլուլուլու զու հալտէ, նասըլ օլապիլիքի քի պու բու հէղ իճպարէ գալըղը պ տէվէթին նիղա մընը տախի սայմամայա ճիւղաթ իթմէք տէ տըր:

Ելէր Մուսէս բահիլ պիր տահա պու կիպի ճէպրի իթթիհաս իտէր իտէ, պիլին քի հիւքիւմէթ ճէ հագղընտան կէլինէճէք տըր, Պիլին քի գալթօլիքլէրին ընֆաղիլէր իլէ հիլ պիր ալըպ վէլէճէք յի եօգ տուր: Աֆօրօղլու բաթրիքթանը մաղլար, բանաղընալ բաբալլարը ճէրհ իտէլէր, էօլիւմիւ միւրաճճաճ թուլթար ինթէքիմ մէզէպլէրինի միւնքիր կէլմէք վէսսէլամ:

ՔԱՏԸ ՔԵՅՅ ՄԵՔԵԼՊԻ

Շարղըլ ֆըրղասընըն Բատը քարիյէսինտէ վագը մէքթէպլէրինին նըզամաթը տախիլիյէսի իլէ թահսիլ օլունմասը էլլէմ օլան ուլում վէ մաալիւմաթըն նօղսանը հագղընտա տիւրլիւպէ քիւրլիլ նապէճա հալլէրին վէ եօլուղլուղլարըն, պէտա յէթը զէմանընտան պու կիւնէ տէկին վուդուա կէլլիլի կիպի մէքթէպը մէզքիւրին թէշֆիլինտէ մէրամ նէ օլուպ նէթիճէսի նէրէլէրէ վարաճաղը, վէ էլհալէթիւ հաղիհի մահալը մէզպուրտէ մէվճուտ օլան պիլ ճիւմէ թալէպէ վէ սիւպեանըն ահվալը մաղիյէ վէ հաղըրէսի իւզէրինէ պաղը նագիլթալա պէրապէր, պու պապտէ քէքեարը աճիլանէմիլի պիլ պէյան, էվլաթլէրինին թահսիլ իսուսուսուտա մահալը մէզպուրա կէօնաէրմիլ օլան պիր չօգ զէվաթըն իլէրուտէ պու եիւղսէն կէօրմէքլէրի մաղարաթ, վէ ֆէնալըղլարը վագթ ու զէմանը իլէ քէնսուլէրինէ պիլթիլմէսինի պիլսէ պիր ֆէրալիլ մուհիմմէ ատտ իթմիլիլ:

Ճիւմէլէյէ մալիւմ օլուլուլու վէչհ իլէ պիր միլք եալսուտ պիր միլլէթտէ թէշֆիլ իտիլմէսի մաթլուպ, վէ էմէլ իտիլէն մէքթէպլէրին էվլէլա էսաթը, ճէմիլէթէ պիր լըրտմէթլէ միլլէթ վէ վաթանը թէրաղգի թարիքինէ ճէլպ իթմէք օլուլուլու չիւպհէսիլ տըր, էօյլէ իսէ պուլուլու էսաթը մատտէ իթիլաղ իտէրէք պաղալըմ քի Բատը քէօյիւ Շարղըլ մէքթէպլինին միլլէթ զայրէթի իլէ թէէսիս իտիլթիլի հալտէ նիղամաթ ու գալալալի պու էֆքեալը եօլու իլէ թասալիք իտէպիլիլիլմու:

Մէքթէպը մէզպուրուն ալըմագտան պիր գաչ մահ էվլէլէն նէլը իլլէտիլի իլանաթ գըրաթ օլունսա, էվլաթըն պէօյլէ պիր մէքթէպէ քօյան աղ միւտալթ

զարֆընտա. ալիմ զէքի, մաալիւմաթըլ վէ տիլթումալը (պաղըլիյէ էլլէթըր էզսիանս) պիր էվլաթըն էէթիլէճէք օլուլուլուլու քալպի էմին ու թէէմին օլուպ հէման մէքթէպին ալըլաճաղը կիւնիւ սապըրսըղըղլա պէքլէրլէր քի օլ ճահիլ վէ նաուսան պըրաղաղըլարը էվլաթլէրինի պիրէր, ժան ժաթ Բատը, Վ.Ե.Ե.Ե., Ք.Ե.Ե.Ե., Պ.Ե.Ե.Ե., Ֆ.Ե.Ե.Ե. վէ սայըրէ կէօրմէյէ նասիլ օլունլար. ֆիլ հագիգէ բէտէրինտէ պէքլէտիլի պու օլմալը տըր, էկէր էվլաթընա սահիհէն մուհապլէթի վար իսէ:

Հալ պու քի Բատը քէօյիւ մէքթէպի պու գապիլտէն տիր տէնիլէմէզ, չիւնքի պալատէ դիքը օլունսուղու վէչհ իլէ մէքթէպը մէզպուրուն մէյտանա չըզմասը ճէմիլէթ ու պէչէրիլէյէ իլըզմէթ իլին օլմալը, իլլա պիր նամ վէ չէօհէթ գաղանմաղլա կէօյա Շարղըլար էօթէտէն պէրու միլլէթ հագղընտա օլան էֆքեարը խալթիլէրինի, հալա պիր գաչ քիլիտէն իպարէթ պուլուլուլուլուլու հալտէ պիլէ զայրէթլէրինի տիրիլ իթմէյօր օլուլուլուլուլուլուլու ալէմէ կէօթթէրմէք, վէ պաղը աղըլ թարաֆընտան զաիֆ օլանլարը ինանտըրմագտան իպարէթ օլաճագ տըր:

Թէչէլէն մէքթէպի մէզպուրուն ուսուլ վէ կիտիլինի պաղը մէքթէպէ թառիֆ իտէլիմ, վէ պաղալըմ քի ըէվիլի հալտէն նէ աղնալըլըյօր:

Մէքթէպը մէզպուրուն շալիլրտանը կէչէն սէնէ ալթմիլ ալթմիլ պէշ գատար իքէն, պու սէնէ քէր նասըլ իսէ էլլի էլլի պէչէ թէնէզղիլ իթմիլ, վէ պուլուլուլու եիւրմի եիւրմի պէչի Շարղըլարտան օլուպ միւթէպաղիլէսի Լըմիսանալան Լըմէնիլէրինտէն օլուլուլու միսիլլիւ, պաղը եանի իքի իւլ թալէպէլէր տախի պիլա իւնրէթ գապուլ օլունմուլար իսէ տէ աղչամտան սապահա գօվուլալարը մէհհուլ, վէ եաղլալըյօր գօրղուսու պիլալէլէրին գալպիլտէ տալիմ մէվճուտ տուր, (պուլունսա սէպէպի հագղարընտա օլան ֆէտաքեարըլը մէքթէպտէն իքիտէ պիրտէ եիւլէլէրինէ վուրմալարը տըր:)

Ալլէլիմ թաֆիլ օլունսան ուլում պահսընա Պէրվէչհի բէչին կիւնտէ ալթը տէֆա (հանղիստ) իթթիլալթ եալսուտ օլուն չանլարը վուրուլուլու գաղիլէյի մէզպուր հէմճիլար սաքիլէրինտէն էօյրէնիլէպիլէճէյի չէօյլէ տուրսուն, հօճալարտա հայլը նօքսանիլթ վար, մէսէլա Լըմէնիլէլիւն Հ. Վարդան հէմ մէքթէպ նէպալթի իլէ մէքթէպ հօճալըլը, հէմտէ տիլալը տէրպլէրի վէրիլը, Յըրանսըղճա իլին պիր հօճա վար իսէ տէ օտա հաթիթտալէրի տէֆա կէլիպ պիր իքի սահաթտա վէրէպիլթիլի տէրսի վէրիպ կիտէյօր, Սահանլըճա իլին տալի քիթապլէթին պիրինտէն պիր էֆէնտի թային օլմուլ իսէ տէ մէհմուրիլէթինին լուհսաթը օլապիլէճէյի տէրէճէտէ պաղը զաչամագ վէրէրէք մէքթէպին տէրպլէրինէ տէվամ իտէյօր: Իլ պու թաատաթ իթպիլիմիլ հօճալար սալտէճէ էլլինէի միւլթէլիլիլէյէ տալիլ օլուլուլուլուլու մահսուս հօճա հիլպիլթանէ եօգ տըր:

Թաղակցիներն իւզերինն (սիւրմէլիան) եանի վերակացու, կէօզէտիճի, նամը իւլէ հիւլ պիր քիմսէ պուլունմասըգտան մասա-տա հաթթատա պիր գաշքէրէլէր Հ. Վարդանըն մէքթէպի եալընըզ պըրագարագ կիւհ տէրսէ կիթմէսի, կեահ Սթամպուլա էնմէսի, շակիրտանըն թուղեան իթմէսինէ վէսիլէ վէրէրէք, հաթթա Հ. Վահան նամ րահիպին տախի թաղէպէլէրին (ուլ-թիմաթօսու) իւզերինն մէքթէպտէն իս-րաճ օլունմասընա սէպէպ օլմուշ տուր, Պէօյլէճէ տահա բէք չօդ թէքլիթաթ վէ (ուլթիմաթօմլար) շակիրտանըն ճէպրի իւլէ Հ. Վարդան թարաթընտան զարուրի դա-պուլ իտիլմիշ տիր :

Տօղրուսու կիւզէլ նիշամ, կիւզէլ տէ-վամ, կիւզէլ իդուամ, մէքթէպտէ օլուրսա պէօյլէ օլմալ :

Մուզիքա տէրսլէրի օ տա կէրիյէ պը-րազըլմազ վէ թօհաթիյաթտէն տըր. մէ-սէլա հօճա կէրիյօր վէ պիր սաաթ տէր-սինէ մահսուս օլան վապթընտա թաղէպէ-լէրին իճպարը իւզերինն պիր գաշ հօճա օլուն հապալարը չալըրգտան սօնրա (պու-նա պիր շէյ տէնիլէմէզ զիրա չօճուզլարա տէրս վէրմէյօր իսէտէ հիւլ տէյիլ իսէ հա-վէսէ կէթիլիյօր եա) ֆէսինի սըզըշտըրըպ կիտէյօր ,

Վէրիլէն եէմէքլէր տախի մէթ օլունմազլա պիթմէզ, էն նէֆիս թաամլարըն պիրիսի արթմըշ էքմէք բարչալարընտան եարըլան (շէքէրլի թիրիթ) օլտուղունու չօճուզլար տայիմ իքրար իթմէտէ տիրլէր, ֆադաթ պուսուն զըզըլ քէօշէսի թաամլարըն էն ալսաթ մէքթէպի մէզպուրուն բաբազլա-ընա վէրիլմէսի տիր քի պէր մուճիպը հազգանիյէթ զալիպա սարֆ իթտիրլէրի զահմէթ, վէ զայրէթէ մուզապիլ թա-թուլույօր :

Ալալագ ու ատապ պահսընա կէլինճէ պու պապտէ զիյատէ սէօյլէշմէսինէ հա-ճաթ կէօրիւլմէյէրէք, ագտէմճէ մէք-տէպի մէզպուրսա հօճալըլա իսթիիտամ օլունուպ, մուախարէն թարա վէ րէֆ ու տէֆ օլունան քի հաթթըրա պըրագմադ տընայանա քեաթի տիր :

Հաալըլ քէլամ պու մէքթէպին հէր պիր հալի ուզալունուզ վէ մինասիպէթսիզ օլտուղունա պիր գալիլ իսպաթ տաշակիրտա նըն խաթիլէն, վէ միւթէմատիէն ֆամիլ-եալարընա իրսալ իյէտիլէրի իշթիքեա-նամէլէրտէն, վէ պաղըլարընըն տախի մէք-թէպի թէքը իյէմէլէրինտէն, վէ Հ. Վարդ-դանըն վուզուլաթը մէզպուրտան մէսմու-աթը օլուր օլմազ, չօճուզլարա ճէպրի սիւրէթտէ վէ քէնտի թարիֆի իւզրէ, եանի մէքթէպի ֆամիլեալարընա մէթ իթ-մէք եօլունտա, եազալըրտըլը թէքքիլէ-լէրաէն տախի իշ քէնտինի էյիտէն կէօս-թէրիլ :

Իշթէ պէօյլէ պիր մէքթէպտէն նէ պէքլէնմէլի տիր վէ պիր բէտէր վէ մա-տէրին քալպի նէ տէրէճէսէ տույղուսուզ օլմալը քի երինէ էվլաթլէրինն պէօյլէ գը-յապիլսինլէր . աճապ սէնէվի 43 լիրա մէք-թէպ իւճըլէթիլի տիկէլ մունթալամ պիր

մէքթէպէ վէրսէլէր զիյանը մը չըդար-լար, պուսուն իւզերինն պիր ազ միւթա-լաա լաղըմ տըր :

Իւք էօնճէ Լշմիածնական միլլէթտաշ-լարըմըլտան մէքտէպի մէզպուրա էվլա-թլէրինի ինանանլարա սօրարըլ քի, նէ սէ-պէպէ մէպին, Խաաքէյտէ, Սամաթիատա Պէշլիթաշտա վէ Սթամպուլուն հէր պիր ճիլարընտա միւքէմմէլ վէ պէօյիւք մէք-թէպլէրի տուրուր իքէն Բաաթ քէօյլունտէ հէնուզ աշըլմըշ վէ նամալիւմ պիր մէք-թէպէ 43 լիրա իւճըլէթ վէրէրէք էվլա-թլէրինի կէօնտէրիլէր, օ քի կէճէլի կիւն-տիւզլիւ տիր Վթամպուլ, Բաաթ քէօյլուն-տէն ուզադ սալըլմազ . եօգ տէրսէլէր քի միլլէթլէրինտէ մէքթէպ եօգ տուր օ պահս իսէ աալա գապուլ օլունմազ, զիրա պու կիւնքի կիւն քէնտիլէրինտէ պուլունան մէքթէպլէրին նիշամ վէ կիտիշի քէնտի-լէրինն առէթա պիր իթթիլիտա օլտուղու հալաէ Բաաթ քէօյիւ մէքթէպինէ էվլա-թլէրինի կէօնտէլմէտէ մանա նէ, հաթթըր իշին իսէ էվլաթ հաթթընտան միւթէպէր, վէ իւսթիւն հաթթըր վար մը տըր, միլլէթ զայրէթի իսէ էվլէլա քէնտի մէքթէպլէ-րինն մէթանէթ վէրմէք իճապ իտէր, վէ պու ուզուրա հէր տիւրիւսիւ իլէ րայէթ իթմէլի : Պունուն պիր մէզհէպ պահսըտա վար տըր քի, իւթպէթիւ Բաթիլէք է-ֆէնտիլէրինտէն իսթիլան իյլէսէլէր, Բա-աթ քէօյիւ մէքթէպինէ էվլաթլէրինի մին-պահաթ կէօնտէլմէլէրինի քէնտիլէրինն նասիհաթ պուլուրուլար :

Հէր նասըլ իսէ պունտա մուլազաա պիր էարար օլմալը տըր քի, պիլ աղըլ էրտիրէմէյօրուզ :

Տիկէր թարաֆտան մուխալիֆլէրիմի-լին մուլթաալէվլաթլէրինի մէզքիւրմէք-թէպէ կէօնտէլմէլէրի պիր գաշ ճիհէթէ համլ օլունապիլիլ, եա պաշալարընտան պէ-լալը սալմադ թարղընտա էվլաթլէրինի եանլարընտան ուզադլաթմազլա րահաթ իթմէսինի իսթիլէր, եա տա իտտաա վէ պաթըլ էֆքեարլարընը սիւրմէք իշին, հէր տիւրիւսիւնն էվլաթլարընըն պիլէ, պու եիւզաէն ֆէտա իալիլմէսինտէն գաշընմազ-լար, էսպապը մէզպուրէնին իքիսի տէ պիրիպիրինտէն ապէս, վէ ինանըն վիճ-տան ու զամիրի աալա ըաղը օլմայան պիր մէվաթ քապիլինտէն տիր, պիրինճիսի քի էվլաթ պէլա տէյիլ տիր, էյէր եօլունտա թէրպիլէսի վէրիլիլ իսէ, իսայըրսըլ պիր էվլաթըն եիւզիւնտէն չէքլէն տէրտ ու միհնէթ բէտէրինին վաղթի իլէ էվլաթը հազգընտա օլան պօրճլարընըն նօգսանի-յէթի իշին քէնտինն պիր միւճազաթ տըր, վէ պէօյլէ պիր հալտէ պուլունան բէտէր վէ մատէր սիւքիւթ իթմէտէն զայրու իս-ալըլը եօլ պուլամազլար :

Խաաթա սիւրմէք իշին տախի էվլաթ տէնիլէն շէյ սիլահ օլամալ, վէ անը պու եօլտա գուլանմազ իսթիլէն զատտար վէ բէք իսպին օլմալը տըր, պու իքի սէպէպ-լէրտէն զայրը մէքթէպը մէզպուրուն ահ-վալինտէն պէհապէր օլմազըլը ճիհէթի վար, քի օ տա աֆվ օլունամազաա տա,

պէլքի պիր սու զալարըլը քէօշէսի օլուն :

Էն նիհայէթ Բաաթ քէօյիւ մէքթէ-պի չօճուզլարը հէր տիւրիլ թէրպիլէտէն մահրում իթտիլի կիպի տիւրիլինտէ զայէթ սադաթ գալմասընա պիր պէօյիւք վէսիլէ օլույօր :

Էվլաթլէրինի պէօյլէ պիր մէքթէպէ թէսիլմ իտէն քիմսէլէրին էվլէթ տէ գա-միրլէրի ալթիւսթ պիր հալտէ տիր, չիւն-քիւ պիլճիւմէ պի կիւնահ վէ բաք չօ-ճուքլարը սֆօրօզ վէ լանէթ թահթընտա մահրում բաբազլար իլէ իճըսյի այն իթ-մէլէրինն միւսաաաթ իթմէքտէ պուլուն-մալարը իլէ հասըլ օլան սրբապղծութիւն լէքէսի անլէրին պօյնունա օլաճաղընա քանմըշ տըրլար, իսպաթ էն հաճէթ Դարդ-լըլարըն էն միւթէպէր վէ էն տիրայէթի մէճլիսի քէպիր աղալարը կիպի տահա չօգլարը (իճապընտա իսիմլէրինի տախի վէրէպիլիլի) հաստէլիլէրի գէմանընտա Լաթին րաբազլարընա միւրաճաաթ իթ-տիրլէր վէ հալա չիմսի պիլէ Պրէնիլ քի-լիսէլէրինտէն ալըլմազլար, տէմէք օլուր քի քէնտի բաբազլարընըն սֆօրօզլունու թանըյօրումալար, էյլէ իսէ սատէ քէն-տիլէրինի մի տիւրիւսիլէր, էվլաթլարը-նը աալա հաթթըրլարընա կէթիլմէզլէր մի, պու նասըլ ֆէտէրլիք պու նասըլ մուհապ-պէթ պու նասըլ տուլիս տուր :

Սէնէլէր պիր թարաֆտան տէվը օլ-տուղճա մէքթէպի մէզպուրտէքի չօճուզ-լարըն տախի սիննի պիւլիւզէ վասըլ օլ-մատա տըր, ճէհալէթ մարազը տախի քէօք-լէշէրէք պէքլէիլէն սէմէրէի իսայրիլէնին էսէրի օլ բէտէր վէ վալիտէլէրին կէօլէ-րինտէն ուզազլանտըլը միսիլիւ քէնտիլէ-րի սօնունտա նէտամէթլէ հէյ վահ էվլաթ-լէրիմիլ նատան գալար տէյու տէօյիւն-տիւքլէրի սըրատա օլ էվլաթլար տախի տիկէր թարաֆտան պապալարընըն հազգլա-րընտա տիրիլ իթմիշ օլտուղու թէրպիլէ-նին եիւզիւնտէն պուլունտուղլարը ճէհա-լէթ հալլէրինն միւքէտտէր վէ մէյուսի-յէթլէրի էսնասընտա բէտէրլէրինի զէմ ու լանէթ իտէճէքլէրի մէյտանտա տուրու-յօր :

ՊՈՒԼԿԱՐ ՄԷՍԷԼԵՍԻ

Վիէննանըն Բրէ- զազէթաաընտա աթի իւլ զիքը պէնա գրաաթ օլունուր :

Պուլկար մէսէլէսինին պու տէֆա պաշկա պիր հալ քէսպ իթտիլի հալատի-սը ախիլէտէն աղնաշըլմըշ տըր : Պիր չօգ իսթիլարէ վէ ֆաիտէսիլ միւզաքէրաթ-տան սօնրա Պապը Ալի էնճամըքեար մէ-նաթիլի ասլիլէսինինն մէքքէզտէ օլտու-ղունու տէքը իւ թէֆէհհիւմ իլէ Բուս օրթօտօքսլարընըն իշինն կէլմէյէճէք վէ միզաճընա տօգանաճազ պիր շէյէ թէ-շէպպիւս իթմիշ տիր :

Պուլկար մատտէսի աալէն հէմ մէզ-հէպ հէմ տէ բօլիթիգայա այիտպիր մէսէլէ տիր : Բուսիա տէվլէթի իսէ թա էվլէլին-տէն Պուլկար կիրուհի իլէ Բում բաթ-րիքհանէսի միյանընտա ճարի օլան միւ-

նազատական իրաւական իրաւունքներ իրենց միւսներ
օրէնք :

Մասնաւոր ազգային իւր ստիճանն ալընմը
պիւր թաղում զազեթալէր վէ իւճրէթի
անտէմէր բաթրիքհանէտէն թէթրիք օլ-
մադ իւզրէ Պուլկարլարը թահրիք վէ
թէշվիք իտէրլէր իքէն Բուսիանըն Տէր
Սաատէթաւքի սէթիթի պու աւատա կէօ-
յա բաթրիքհանէի իրթիմաս իտէյօր կիպի
կէօրիւնիւր իտի : Իշթէ պու հալ իւ
պիւթիւն տիւնեա ալտանտըղը կիպի միւ-
ճէրրէպ վէ Եհլը տէրք օլան միւթէվէֆա
Ալի բաշատա ալտանմը վէ Պուլկարլարա
պիւր հիյէթը րուհանիյէ վէրիթմ տէ Բու-
սիայը պաշտման կէրու իտէրիմ Եթքեա-
րընա տիւշմիւշ իտի, լաքին բաթրիքհանէ-
տէն այրրտ օլմալարը իւէ պէրապէր
Հիւթիւմէթը Սէնիյէնին թախթը թէպա-
իյէթիւնտէն տախի թէպաիւտ իթմէլէրի
թաադիպ իտէճէթլէրի տէ մալիւմ իտի :

Լաքին պախթ Թիւրքիայա թէվէճ-
ճիւհ իթտի ճէնէրալ Իյնաթիէֆ հէր նէ
գաւաթ Եհիյէթիւ վէ ումուր կէօրիւն
տիւրմաթիւս տէ տիւրմաթիւսն ահ-
քեամը ազիւնէսինէ թէպաիյէթ իթմէ-
տի :

Սրթըգ վաղըթ կէլտի մէրամընա
նախ օլտու գըյասը իւէ ճէնէրալ Իյնա-
թիէֆ Եիւզիւնէ գօտուղու թաղմա թաս-
վիթի աթտը վէ սըրըր մէյտանա գօյա-
րադ Բուլարտան Եիւզիւնիւ չէվիթի :
Իշթէ պուլնու իւզէրինէ Ալի բաշանըն
վէֆաթը իւէ Մահմուտ բաշանըն Եհի-
յէթիւզ վէզարէթի հուսուլէ կէլտի վէ
Մահմուտ բաշանըն Իյնաթիէֆ վէրտիյի
սէրպէսթիյէթը քեամիլտէն Պուլկարլար
Եիւզ պուլարադ արթըգ պաշտաղը տիւր-
լէր :

Նիհայէթ Բուլար կէօլլէրինի աշտը-
լար վէ ֆիլ հալ Բուսլարըն մէրամը Պալ-
քան ճիհէթիւնէ զիյատէսիյէ Բուլարտան
միւթէմէքին պուլնուան ալալէթլէրի Սլալ
իթմէք օլտուղու աղնատըլար, վէ Բու-
սիանըն քէնտուլլէրինէ խախիմ օլտուղու
պիւթիւն Բուլար կէօրտիւլէր վէ քէյթի-
յէթի մէյտանա գօյտուլար :

Նաւըլ քի տէտիք Պուլկար մէսէլէսի-
նին հէմ մէզհէպէ հէմ տէ բօլիթիգայա
տօգուլուր ճիհէթի վար տըր, մէզհէպէ
այիտ պիւր մէսէլէ օլտուղու հալտէ պու իշ
Բուլմ բաթրիքհանէսինին հուգուգուլնա
մէնութ տուր :

Եյէր բօլիթիգա մէսէլէսի իսէ օ հալ-
տէ Եհէմիյէթիւնիտէ արթըրըր, Բուսիանըն
Շարգտա նուֆուս Եիւրիւթմէսինէ գաիլ
օլաճադ պիւր սէտտ չէթիլմէսինէ Եւրօրա
տիւրմասիասը պուլնու սէնէլէրտէն պէ-
րու սայ ու զայրէթ իթմիշ իքէն չիմտիքի
հալը մէզքիւր Բուլմ բաթրիքհանէսինին
Եիլ վէ տիլի զայրէթի իւէ օ սէտտ չէթիւ-
տի : Բուսիա տէվէթի պազալմ չիմտի
Բուլարա մը Եօգտա Պուլկարլարա մը
թէվէճճիւհ վէ մէյիլ կէօսթէրէճէք, Եյէր
Բուլմ քիլիսէսինտէն Պուլկարլարը այրը-
մազտա իշի շու մէրքէլիւնտէ պրազըրսա

Պուլկար նէպիւնտէ նուֆուսուլու զոյ ի-
տէր, վէ օ պիւր թարաֆտան Բուլարտա
քէնտուլնին տէքք վէ օլտուլու աղնա-
տըլարընտան քէնտուսի իւէ արթըր Եյ-
նամալաճաղարընը պիլիւր :

Պուլկարլար իւէ պէրապէր գալըր ի-
սէ Եվլէլ Եմիւրաէ քէնտի թէպաալընտան
նիհայէթ տէրէճէտէ միւթէասըպ օլտնլար
իւէ թուլուճաճադ վէ պաաղիյն օլթօ-
տօքս տէվէթիմ աէյէրէք տէվէթը Ալի-
յէնին ումուրու տախիլիյէսինէ միւտաիւ-
լէ իտէմէլէճէք :

Հայֆա քի իշին իքի ճիհէթի տէ ֆէնա :

Պիւնայէն ալէյհ Եյէր Պուլկարլար, բա-
բազլարընը կիթաիքլէրի Եյրի Եօլու տէրք
իտիւպ աէ տէվէթը Ալիյէ իւէ պարըլըրլար
իսէ Բուսիա Եիւնէ մաղլուպ վէ Շարգտա
օլան նուֆուսու մահֆ օլաճադ տըր, ազսի
հալիւնտէ Եքսարքօսլարընա թապի վէ օնա
միւթի օլուրլար իսէ արթըգ Պապը Ալի
Եիւլը րէսմէն թաստիք իտէրէք պիւր գըս-
մըն թէվէճճիւհիւնիւ գաղանճաճադ տըր,

Իշթէ քէյթիլէթ պու մէրքէլտէ տիւր
նէ օլուր իսէ օլուլն Թիւրքիա խայըլը
վէ Բուսիա զայրպտա տըր :

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի Յ Է

Բարլամէնթօնու հիյնի քիւշատընտա
Ինկէլթէրա գըրալիշաք Վիգթօրիա հաղ-
րէթլէրինին իյրաւ իյլէտիյի նութք տուր :

Մէնմուրիյէթը միւհիմէնիլիւն իճ-
րաւը զըմընտա թէճէմիւլ իյլէմէնիլ ի-
չիւն սիլլէրի թէպրիք իտէրէք տուլը
Եհնէպիյէ իւէ միւնասէպաթըմըլըն տէ-
րէճէի մաթլուպտէ օլտուղու պէյան
իյլէրիմ :

Պուլտան Եվլէլլէրի նութքում իւէ
Աթրիկատա Եսիւր թիճարէթիւնին քիւլիլլէն
մէն իտիլմէսի հաղգընտա իղթիւզա իտէն
թէշէպաիւսաթէ մուպալըրէթ գըլընտըղը-
նը պիլտիւրմիշ իտիմ : քի շու թէշէպաիւ-
սաթըն հուսուլէ կէլմէսի իչիւն զէնիկպար
թարաֆընա իզամ գըլընտան մէնմուրու
մախսուս օրանըն հաքիմի իւէ սէօյլէշմէք-
տէ տիւր :

Սլէմանեա իմբէրաթօրու թարաֆըն-
տան հաքիմ սըֆաթըլլա 1846 ահանամէ-
սինտէ թէհատաիւս իտէն հուտուտ իթթի-
լաֆաթը միւճթէմէսըլ Ամբրիկանըն մաթ-
լուպու իւզրէ թէսվիյէ օլտուլա Հաօ գա-
նալընը Ինկիլթէրա իւէ Ամբրիկա միւս-
թէմիլքեաթընա հուտուտ օլմասընա գա-
րար վէրիլմիշ տիւր : Պիւնայէն ալէյհ Սան
Ժիւլան առասընտա օլան մահալլէրի թէրք
իյլէմէյի տէվէթիմիլիւն չան վէ չէրէֆիւնէ
միւթապըգ առա իյլէրիմ : Ճէնօլրատա
ազտ օլտուան մէճիւս, Ամբրիկանըն տա-
վա իթտիյի թաղմիւնաթ ազճէսինին պիւր գըս-
մընը գապուլ վէ տիկէր գըսմընը րէտտ
իյլէմիշ տիւր քի, մէճիւսի մէզքիւրտէ վէ-
րիլէն գարար միւճիպիւնէ իթա օլտու-
ճադ մէպալըն իյֆաթը բարլամէնթօտան
իսթիզան օլտուաճադ տըր : Պուլ պապտէ
Սլէմանեա իմբէրաթօրու իւէ Ճէնէլրօտա
մէճիւսը մուհաքիմէ միւթէշէքքիւրիւմ,

Պէլճիգա տէվլէթիլլէ պիւր ահանամէ
ազտ օլտուլա թէրաֆէյնտէն ֆիւրար իտէն
ճիւնայէթ սահիպլէրի իտտէ զըլընաճադ
տըր :

Ֆրանսա իւէ տախի 1860 սէնէսի թի-
ճարէթ ահանամէսինին թէպաիլի իչին
բարլամէնթօնու թաաթիլիւնտէ միւզաքէ-
րէ օլտուլա մուսիսարէն տէվլէթէյնին
կէրէք Պահրիյէ վէ կէրէք թիւճարիյէ-
սինէ ֆայիտէլու սիւրէթտէ Եհնի պիւր
ահանամէ ազտ օլտուլա տուր քի Եա-
զընտա բարլամէնթօյա արզ օլտուաճադ
տըր : Բուսիա իւէ Ինկիլթէրա տէվլէթի
պէյնինտէ պիւր միւտտէթտէն պէրու Աֆղա-
նիսթանըն Շըմալ ճիհէթի թանդիմ գը-
լընտըղը հալտէ Ասիայը վաաթըն բահա-
թը իսթիհալ օլտուաճաղը մէլուղ իտի,
չիմտի տէվլէթէյն պէյնինտէ ճէրիւն իտէն
մէքեաթիպաթ իւզէրինէ հիւնիւ սիւրէթ
պուլաճաղընա չիւհէ իթմէմ :

Կէլէճէք սէնէ Մալիյէնին մուվաղէ-
նէ տէֆիթէրի թարաֆընը ապրաղ օլու-
նաճադ տըր, քի մէզքիւր տէֆիթէրտէ կէ-
րէք Պահրիյէ վէ կէրէք պէրիլլէմիլիւն
սիւրէթի մաթլուպտէ օլտուղու կէօրիւ-
լէճէք տիւր :

Հէր նէ գաւաթ մահալլէմա պիւրաղ
նօքսան վուգու պուլուր իսէ ուէ ահալիւնին
թիճարէթի վէ վարիտաթը մէսարիֆէ
մուգապիւլ, վէ ֆուգարանըն աղալմասը վէ
ճիւնայէթլէրին Եքսիլմէսի ումուլմէն մէմ-
նուս օլաճադ բաաթտէ տիւր :

Իրլանտատա մէքթէպլէրին թարաղիսի
վէ վիճտան սէրպէսթիյէթի հաղգընտա
իղթիւզա իտէն լաիհա Եաղընտա սիլլէրէ
թաղտիմ գըլընաճադ տըր :

Պուլտան մաաւա պիւր մուհաղէմէյի
իսթիւնաթըն թէշէրիլ վէ ուտուլը վէրիլիւն
իսլահը վէ 1870 տէ վաղ օլտուան մէսարիֆ
նիլաճաթմէսինին պաղը կէօնա թասաթիլի
վէ դանալլար վէ ումուլ Շըմէնաթիւրէր
իչին ումուլի պիւր նիլաճաթմէլէրին թէէ-
սիսի վէ պաղը գաղանիյնին իսլահը մաա-
տէլէրինէ տաիւր քէզա պիւր լաիհա թա-
րաֆընը թաղտիմ գըլընաճադ տըր :

Սլէմանեա իմբէրաթօրու վէլիի ահ-
տընըն Իթալիայա սիյահէթ իտէճիլի հաղ-
կընտա Նաչի Ֆրէյ Բէլ-Նամ զաղէթա ա-
թիտէ մուհարէր միւթալապը իթմիշ տիւր :

Սլէմանեա իմբէրաթօրու Կիլիսիոն
մախսուլնին Իթալիայա Եօլմուլուգ իթ-
մէսի մախսուլնէն բօլիթիգայա միւպլթէնի
տիւր :

Իթալիանըն կէրէք թօքսանէսինտէ
վէ թէրսանէսինտէ վէ կէրէք գըլալարըն-
տա լաէնգաթի թէտարիքաթ կէօրիւլ-
մէքտէ : Իթալիա տէվլէթիւնին Սլէմանեա-
յա վէրտիլի վաաթ իւզրէ, Եհէրչի Ֆրան-
սա տէվլէթի Սլէմանեա տան ինթիգամը-
նը ալմայա գըլալմ իտէր իսէ, օլ զէման
Իթալիա տախի Ֆրանսանըն ճէնուպ թա-
րաֆընտան ճէնիլ իպթիտար իտէճէք տիւր,
Պիլ Իթալիանըն թէտապիւրը հարալիյէսինէ
պուլտան պաղա պիւր սէպէպ վէրէմէյիլ :

Բարա հաղթելիքի նեղ տիրանէ Ֆրանսա տէվելիքի թարափընտան միւթագիւլ պիտէ լինի թային գըլընմարը քի Վիդթօր Լիմանուէլին իմէրաթօր Կիյեօմա օլան թէվէճճիւհիւնիւ թէվիտ իյլէմիշ տիր :

ՄԱՐԷՇԱՆ ՄՕԼԹԻՔ

« Բեանունի սանի 13 թարիխի վէ Մօնաթօ բօսթասը տամկասը իլէ ձէնէրալ Մօլթքէյէ աթիտէ մուհարրէր իմզասըզ վէ էթրափը սիւհ չէնպէրի պիր մէքթուպ վարիտ օլմուշ տուր :

ՃԻՔԵՐ ՄՕԼԹԻՔ

Գուլվէի քէրիհէնիդին սիդ պիր պէօյիւք մուհարիքիսինիւ, միւտտէթը գալիլէ զաթթընտա հուզուրու տիվանա չըգաճաղընդա միւնթաղըր օլուն, նասըլ քի իւչիւնճիւ Նաթօլէօն սիդտէն էվվէլ օլ տիվանա չըգաղ իսէ » :

Մարսիլեատա 40000 քիչիյէ եազըն պիր իսթիլալ ճէմիլէթի թէշիլ օլուն, մուշ վէ պուշլար լապիս օլտուղու հլպիսէլէրին եազալարընա գըրմըզը սիւհ վէ մաի ընկտէն պիրէր գօրտէլա թաալիդ իտէրէք ահալիի սաիրէտէն թէթրիդ գըլընմըշար, վէ պու իւլ ընկիւն մանասը իսէ գըրմըզը աթէշէ, սիւհ քէօմիւրէ վէ մաի տախի տիւմանը թէթիսիմ իթմէքտէ օլուպ, էկէրչի պու իսթիլալընարըն մըգտարը իլէրուաէ թէզայիւտ պուլարադ միւհիմմաթը հարպիլէյի տախի թէհիյէ իտէրէր իսէ Բարիդէ աօղրու եիւրիւիւպ դարշուլարընա չըգանը թէլէֆ իտէճէքէրինի էօթէտէ պէրիտէ ալանէն սէօյլէմէքտէ օլտուգլարընը Լօնտրանըն Տէսթիշ նամ գաղէթասը եազմըշ տըր :

— Մուհարէպէի ախիւրէտէն եանի 1870 սէնէսինտէ Ֆրանսա իլէ Բրուսիա գապկասընտան էվվէլ միւթէվէֆա Նաթօլէօն Բարիլտէ պուլունան միւթէպէր Ալշէմանեա ֆապրիգասընա պիր թահթ սըմարլամըշ իմիշ, հալպու քի Նաթօլէօնուն մուախսարէն վէֆաթը միւնասիպէթիլէ մէրգուլ ֆապրիգաճը թահթը Թիւէյլըրի աարայընա կէօնտէրէմէյէճէյինտէն մէգըիւր թահթը օն պին ֆրանգա սաթաճաղընը քեաֆֆէի Ալշէմանեա զաղէթալարը իլէ իլան իթմիրմիշ օլտուղու էվրազը հալա տիստէ կէօրիւլիւշ տիւր :

— Պիր Ինկիլիզ զաղէթասընըն ըիվայէթիլէն նազարէն Չին թարափընտա պիր ֆըրգայը աւքէրիյէ օրատա պուլունան Միւսիլմանլարըն իւզէրինէ չիտտէթ իլէ հիւճիւմ իթմիլէրինտէն Միւսիլմանլար մաղըլա վէ ասայիլը մէմլէքէթ իտտէ օլունմուշ տուր :

— Պաղը Բուսիա զաղէթալէրինին վաաթընա կէօրէ Բօթի իմանընըն թէվսիլ իչիւն Բուսիա տէվելիքի թարափընտան Բօթի մուհարրէրնա իքի միլիօն սէքսէնպին քուպլի կէօնտէրիւմիշ, վէ Բօթի իլէ Թիֆլիս պէյնիստէ ինչա օլունան թիմուր եօլ իթթաճէ ընսիտէ օլմասը ճիհէթիլէ թի-

ճարէթին թէզալիւտ իտթէթիստէն Բօթի իմանընըն մահալա թէզգիլի իճապ իթմիշ իմիշ :

— Բուսիա տէվելիքին իֆսաաղըյա Ապաիւլ Բահման Խան Գապլ հիւքիւմէթիւնին զիյը հիմայէսինտէ օլան Գօթի հիւար գապիլէսի իւզէրինէ հիւճիւմ իտէրէք էմիրինի թուլթուպ Բէթրապուրկա կէօնտէրմիշ տիր, չիմտի քէնախի սէ Գօրէթ հիւսարընտա թէվաթըն իտիւպ օրատան Գապիլիսթան իւզէրինէ հիւճիւմ իթմէք իչին էսպապը լազըմէսինի թէհիյէ իլէ մէշղուլ օլուպ Ալշէմանը Մէհմէտ Խան տախի Գապլ միւլքիստէ վազը Եէրապուտ իւզէրինէ հիւճիւմ իտէրէք մուհարրէրնա էսիր իտիւպ Բուսիալըլարա թէսիմ իթտիլինի Հինա Թայմըզ Լահօր զաղէթասը եազըյօր :

— Ալշէմանեա իմէրաթօրու կէլէճէք մայիս այընտա Բէթրապուրկա ազիմէթ իտէճէք օլուպ, Բուսիա իմէրաթօրու իլէ պէրապէր Վիշնիւս սէրկիսինէ վիրուալէրինէ մունթազըր օլունմազտա իմիշ :

— Բրուսիա իմէրաթօրունուն իքինճի մախտուլինին թահթը ըրաաէթիստէ օլարադ կէլէճէք մարտ այընտա պիր պալլէք սէրկիսի քիւչատ օլունաճադ օլուպ, չիմտիտէն տուէլը սաիրէ նէգտինտէ պուլունան սիւֆէրայէ պիրէր թահրիւթը մախտուաէ իրսալը իլէ պալլէք սէյաի իչին ազ վէ սայըրէտէն նումունէ կէօնտէրիւմէսի իչար գըլընմըշ օլտուղու Թայմըզտա մուհարրէր աթթ :

ՎԵՐԵՅԵ ՄԵՐԵՆԻՆԷ

Ֆրանսա իլէ Ինկիլիթէրա պէյնիստէ Մանշ տէնիդիստէ Ինկիլիդին Նօր-Ֆիւր նամ քէպիր վաթօրու տէմիրլի պուլունա տուղու վէ տէրունիստէ տէօրտ եիւզէ եազըն եօլճու վէ հայը հումուլէսի օլտուղու հալտէ լէյլէն Մօլթք նամ պիր Մրանիօլ վաթօրու չաթըպ մէգըիւր Նօր-Ֆիւր վաթօրունու օրթասընտան պիչիպ բարչա բարչա իթմիշ վէ տէրունիստէ պուլունան եօլճուլարըն իւլ եիւզտէն զիտտէսի վէ թաիֆէլէրի զարգ վէ թէլէֆ օլմուշար տըր, զարգ օլան վաթօր ֆէնէրլէրինի եազմըշ հաթթա իչարէթ տախի կէօնթէրմիշ իսէ տէ, Մօլթք նամ վաթօր տըրգաթ իթմէմիշ, վէ տէնիդտէ թէլէֆ օլմաճադ սիչարէլէրէ տախի հիչ պիր իմտատ իթմէյէրէք աօղրու Եօլունա տէվաճ իթմիշ տիր, չիմտի Մօրիլլօնուն գաթտանը Գօթիլ իմանընտա պիր հարպ սէֆինէսի տէրունիստէ հապս իտիլմիշ իսէ տէ Մրանեանըն պահրիյէ մուհարէմէսի Նօրտ-Ֆիլլա վաթօրունուն զարգ վէ թէլէֆինէ Մօլթք սէպէպ օլմատըղընը իլան իթմիշ իմիշ : Հասըլը Նօրտ-Ֆիլլին սահիպլէրի Մօլթք գուլմանեաթընտան 14 պին լիրա թազմինաթ մաթլուպ իթմէքտէ իմիլէր, վէ Ինկիլթէրաաա իսէ թէլէֆ օլան եօլճուլարըն այալ վէ էվլատլէրինէ իանէ օլմադ իւզրէ պիր տէֆթէր քիւչատ օլունուպ չիմտիյէ գատար ալթը պին լիրա թօլմանըշ վէ զը-

րալիչա թարափընտան տախի Նօրտ-Ֆիլլա տին թէլէֆ օլան գաթտանըն չէվճէսինէ սէնէվի էլլի լիրա թախսիս գըլընմըշ տըր :

ԹԵՎԺԻՀԱԹ

Եէնի բաղար սանճաղը միւթէսարըրիւլը Ֆիլիպէ մութէսարըրը սապըգ սաաաէթլու Ապուիւլ համիտ բաշայա :

Ֆիլիպէ սանճաղը մութասարըրիւլը Եէնի բաղար մութասարըրը սապըգ սաաաաէթլու Ֆէհիմ բաշայա :

Պէրաթ սանճաղը մութէսարըրիւլը Տրամա մութէսարըրը սապըգ սաաաաէթլու Ապուիւլ Բահման բաշայա :

Պէյ օղլու մէրքէզ պէտայէթ մահքէմէօի ճէզա տաիրէսի ազալընը աիվանը ճիւնհա ազաթընտան իզգէթլու Սամի պէյէ :

Տիւլանը ճիւնայէթ միւմէյիլլիյի իշգէթլու Պէհա պէյէ :

Սըվաս վիլայէթը մէքթուպճուլուղու Մէլանիք մահքէմէյի քէպիր պաշ քեաթիպի սապըգ ըիֆաաթլու Ապուլլաճ պէյէ ըրիւթպէյի սալիսէ իլէ թէվճիհ պուլլուլու մուշ տուր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէվելիքու նէճապէթլու Եուսուֆ Իզգէթտին էֆէնտի հաղթելիքի թարափընտան Սուսամ ճէզիլէսինտէ պուլունան Ասաքիլը խասսայը Դահանէ գօմանտանընա աթիտէ մուհարրէր թէլէկրաֆինամէյի Աալի քէչիտէ պուլլուլու մուշ տուր :

« Սիսամտա հարաքէթը արզ վուգու պուլլուլու վէ ահալիյի ճէզիլէսին խէյֆու թէլչաա տիւչար օլտուղու Իզմիրտէն վիրուտ իտէն թէլէկրաֆինամէլէրտէն ազաշալըմըշ տըր : Իզմիրտէ գալիմադամ Բիֆաաթ պէյէ հարէքէթը արգտան մուսապ օլանլար իչիւն Սիսամտ ֆէրիան չատըր վէ գալիլէ իրսալ օլունմադ իւզրէ էվաթիլը լազըմէ վէրիլմիշ տիր : Օրատա պուլունան սաքէրին ահվալինի թարափընտա իչար վէ գըլլալարտա խասար օլուպ օլմատըղընը վէ ապքէրին ինթիյաճը պուլունուպ պուլունա մատըղընը տախի իսպար իտինիլ : Իզմիրտէ պուլունան Ասաքիլը խասսայը Դահանէ գալիմադամնա սիզէ լազըմ օլան չէյլէրին իրսալի էմր օլունմուշ տուր : ձէնապը Հադպ ճիւմլէյի պէյլէ աֆաթտան խըֆօ իյլէսին :

— Սէլանիք վէ Կիրիտ վէ Մուրիա վէ Պօնա վիլայէթի վալիլէրի տէվլէթլու Էօմէր բաշա ֆէվլի բաշա վէ Սաֆիլթ բաշա վէ Հալէթ բաշա վէ Մուլթաֆա Սօիմ բաշա հազրաթընա պիրինճի վէ Գասթամնի վիլայէթ վալիսի տէվլէթլու Աօիմ բաշա հազրէթլէրինէ իքինճի ըրիւթպէլէրտէն պիրէր գըլթա մէճիտիյէ նըշանը զիչանլարը իհսան պուլլուլու մուշ տուր :

— Ալաֆրանկա չուպաթըն քօղուլունճու կիւնիւ Էնգարէտէ վէ Էֆենճիւ կիւնիւ տախի Աքիա վէ Գուտսը Եէրիֆտէ հարէքէթը արզ վուգու պուլլուլու